

Erasmus+ Stratēģiskās partnerības projekta "NextSteps@TechVET" ietvaros veiktās aptaujas apkopojums

"NextSteps@TechVET" projektu 2020-1-FI01-KA202-066596 Līdzfinansē Eiropas Savienības Erasmus+ programma, projekta darbības laiks 36 mēneši - no 2020.gada 1.septembra līdz 2023.gada 31.augustam.

Stratēģiskās partnerības projektu koordinē Somijas universitāte "Häme University of Applied Sciences" (HAMK), sadarbojoties Somijas vadošajam tehnikumam "Koulutuskuntayhtymä Tavastia" un "Kouvola Region Vocational College" (KSAO), Igaunijas partneriem - tehnikumam "Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool", Nīderlandes tehniskajai skolai "Stichting voor Christelijk beroepsonderwijs en volwassen educatie Friesland/Flevoland" un Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikumam.

Studentiem un Skolotājiem

Dalībnieki (respondenti) no studentiem:

1. VTDT:	33 16.4%
2. Tallinna Lasnamae Mehaanikakool	24 11.9%
3. Stichting voor Christelijk beroepsonderwijs en volwassen educatie Friesland/Flevoland	28 13.9%
4. Koulutuskuntayhtymä Tavastia	12 6.0%
5. Kouvolan kaupunki, KSAO	97 48.3%

Dalībnieki (respondenti) no skolotājiem:

1. VTDT	8 13.1%
2. Tallinna Lasnamae Mehaanikakool	13 21.3%
3. Stichting voor Christelijk beroepsonderwijs en volwassen educatie Friesland/Flevoland	12 19.7%
4. Koulutuskuntayhtymä Tavastia	12 19.7%
5. Kouvolan kaupunki, KSAO	16 26.2%

Studentiem:

- Pārsvārā visi studenti ir 15-20 gadu vecumā

Skolotājiem:

- No skolotājiem 82% ir skolotāji un Latvijas dalībnieki pārsvārā ir profesiju skolotāji, darba vietas apmācītāji
- No visiem skolotājiem 72% ir ar pilnu pedagoģisko izglītību un 18% ir daļēji kvalificēti
- Lielākā daļa (67%) nav pabeiguši papildus treniņu par karjeras konsultēšanu
- Pārsvārā visi dalībnieki ir vīrieši (90%)

Studentiem ir svarīgi šādi faktori karjeras konsultēšanā:

	Partneru institūcijas					
	Kopā % no 201	1 % no 33	2 % no 24	3 % no 28	4 % no 12	5 % no 97
Satikšanās	76 (37.8)	22 (66.7)	18 (75.0)	14 (50.0)	2 (16.7)	20 (20.6)
Atbalsts lēmumos	106 (52.7)	19 (57.6)	13 (54.2)	13 (46.4)	6 (50.0)	55 (56.7)
Palīdzība atrast priekšrocības un iespējas	96 (47.8)	13 (39.4)	12 (50.0)	14 (50.0)	5 (41.7)	52 (53.6)
Atrisināt svarīgas problēmas	83 (41.3)	15 (45.5)	15 (62.5)	12 (42.9)	6 (50.0)	35 (36.1)
Atbalsts lēmumu veikšanas prasmēs nākotnei	81 (40.3)	18 (54.5)	16 (66.7)	13 (46.4)	3 (25.0)	31 (32.0)

Priekš skolotājiem galvenie faktori studentu konsultēšanā ir:

	Partneru institūcijas					
	Kopā % no 61	1 % no 8	2 % no 13	3 % no 12	4 % no 12	5 n (%)

Satikt studentu	35 (56.4)	7 (87.5)	11 (84.6)	7 (58.3)	1 (8.3)	9 (56.3)
Atbalstīt studentu lēmumos	41 (67.2)	4 (50.0)	11 (84.6)	7 (58.3)	7 (58.3)	12 (75.0)
Palīdzībēt atrast priekšrocības un iespējas	36 (59.0)	2 (25.0)	9 (69.2)	7 (58.3)	6 (50.0)	12 (75.0)
Atrisināt svarīgas problēmas	28 (45.9)	4 (50.0)	9 (69.2)	4 (33.3)	4 (33.3)	7 (43.8)
Atbalsts lēmumu veikšanas prasmēs nākotnei	31 (50.8)	3 (37.5)	9 (69.2)	8 (66.7)	2 (16.7)	9 (56.3)

Secinājumi no tabulām: Skolnieki no konsultēšanas sagaida pārsvarā tieši palīdzību ar satikšanos (encountering) un atbalstu pie lēmumiem (support in decision-making). Skolotāju vēlmes sakrīt ar studentu vēlmēm.

No studentu skata punkta, skolotāji atbalsta viņus:

	Partneru institūcijas					
	Kopā % no 201	1 % no 33	2 % no 24	3 % no 28	4 % no 12	5 % no 97
Individuāli skolā	96 (47.8)	19 (57.6)	14 (58.3)	12 (42.9)	5 (41.7)	46 (47.4)
Individuāli skolas digitālajās apmācību vidēs	52 (25.9)	12 (36.4)	10 (41.7)	6 (21.4)	1 (8.3)	23 (23.7)
Grupās skolā	125 (62.2)	30 (90.9)	17 (70.8)	20 (71.4)	9 (75.0)	59 (60.8)
Grupās skolas digitālajās apmācību vidēs	75 (37.3)	17 (51.5)	11 (45.8)	10 (35.7)	2 (16.7)	35 (36.1)
Individuāli apmeklējot mani prakses laikā	26 (12.9)	2 (6.1)	4 (16.7)	7 (25.0)	3 (25.0)	10 (10.3)
Kontaktējoties ar mani prakses laikā izmantojot digitālās vides/rīkus	20 (10.0)	4 (12.1)	5 (20.8)	4 (14.3)	1 (8.3)	6 (6.2)

Secinājumi no tabulas: Studenti pārsvarā saņem atbalstu no skolotājiem grupās nevis individuāli un skolā, nevis digitāli.

No skolotāja skatupunkta, viņi atbalsta studentus:

		Partneru institūcijas					
		Kopā % no 61	1 % no 8	2 % no 13	3 % no 12	4 % no 12	5 n (%)
Individuāli	Fiziski	54 (88.5)	4 (50.0)	10 (76.9)	12 (100)	12 (100)	16 (100)
	Digitālajās vidēs	35 (57.4)	5 (62.5)	6 (46.2)	8 (66.7)	5 (41.7)	11 (68.8)
	Papildu atbalstu nesniedzu	1 (1.6)	1 (6.3)	-	-	-	-

Grupās	Fiziski	55 (90.2)	7 (87.5)	11 (84.6)	11 (91.7)	11 (91.7)	15 (93.8)
	Digitālajās vidēs	40 (65.6)	6 (75.0)	9 (69.2)	8 (66.7)	7 (58.3)	10 (62.5)
	Papildu atbalstu nesniedzu	-	-	-	-	-	-
Studentu prakses vietās	Fiziski	35 (57.4)	-	10 (76.9)	9 (75.0)	7 (58.3)	9 (56.3)
	Digitālajās vidēs	20 (32.8)	2 (25.0)	5 (38.5)	5 (41.7)	3 (25.0)	5 (31.3)
	Papildu atbalstu nesniedzu	10 (16.4)	2 (25.0)	1 (7.7)	2 (16.7)	3 (25.0)	2 (12.5)

Secinājumi no tabulas: Studentiem tiek dotas pamācības un atbalsts gan fiziski, gan digitāli, gan individuāli, gan grupās, gan prakses vietās.

Personīgs studiju plāns ir sagatavots priekš studenta:

	Partneru institūcijas					
	Kopā % no 201	1 % no 33	2 % no 24	3 % no 28	4 % no 12	5 % no 97
Kopā ar skolotāju	82 (40.8)	4	1	5	10	57
Kopā ar darba vietas vadītāju	6 (3.0)	3	2	1	-	-
Kopā ar skolotāju un darba vietas vadītāju	21 (10.4)	4	7	4	1	4
Man NAV personīgs studiju plāns	86 (42.8)	22	14	16	1	32

Secinājumi no tabulas: Pārsvarā studentiem nav personīgu studiju plānu, kas sagatavoti tieši priekš viņiem. Situācija ir nedaudz labāka divās partneru institūcijās Somijā.

Skolotāju skatupunkts:

		Partneru institūcijas					
		Kopā % no 61	1 % no 8	2 % no 13	3 % no 12	4 % no 12	5 n (%)
Personīgs studiju plāns netiek veidots studentiem		8 (13.1)	1	3	3	-	1
Skolotājs nepiedalās personīga studiju plāna izveidē		13 (21.3)	3	4	2	1	3
Skolotājs veido personīgu studiju plānu studentam	Viens pats	9 (14.8)	4	1	2	1	1
	Kopā ar studentu	34 (55.7)	2	4	7	10	11
	Kopā ar darba vietas vadītāju	9 (14.8)	1	2	2	2	2
	Kopā ar studentu un darba vietas vadītāju	13 (21.3)	-	3	4	3	3
Skolotājs piedalās skolnieku studiju plāna izveidē	Ar vēl vienu skolotāju / atbalsta sniegšanas padomnieku	6 (9.8)	-	1	2	1	2
	Ar vēl vienu skolotāju / atbalsta sniegšanas padomnieku un studentu	16 (26.2)	3	2	3	2	6
	Ar vēl vienu skolotāju / atbalsta sniegšanas	6 (9.8)	2	1	2	1	-

	padomnieku un darba vietas vadītāju						
	Ar vēl vienu skolotāju / atbalsta sniegšanas padomnieku, darba vietas vadītāju un studentu	6 (9,8)	-	1	2	2	1

Secinājumi: Ja ir kāda loma šāda plāna izveidē, dalībnieki pārsvarā to dara kopā ar studentu un/vai ar iestāžu pārstāvjiem, taču puse no dalībniekiem atzīst, ka veido studiju plānu arī bez studenta.

Kāda veida sadarbību students saņem no sava darba vietas vadītāja saistībā ar saviem prakses darbiem?

	Partneru institūcijas					
	Kopā % no 201	1 % no 33	2 % no 24	3 % no 28	4 % no 12	5 % no 97
Students izrunā, ko no viņa prakses darbiem sagaida darba vietas vadītājs	77 (28.3)	13	11	13	5	35
Tiek veidots līgums ar darba vietu saistībā ar prakses darba pienākumiem	75 (37.3)	8	18	5	8	36
Students tiek iesaistīts mērķu izvirzīšanā prakses darbiem	52 (25.9)	9	8	10	2	23
Students plāno darba uzdevums praksei kopā ar darba vietas vadītāju	53 (26.4)	13	7	7	2	24
Students piedalās savu prasmju un kompetences izvērtēšanā	58 (28.9)	5	8	12	5	28
Students piedalās atsauksmju sarunās saistībā ar praksē padarīto darbu	47 (23.4)	7	10	7	2	21

Secinājumi no tabulas: Darba vietas sadarbībā students bieži izrunā, ko no viņa sagaida un tiek veidots līgums ar darba vietas vadītāju.

Skolotāju skatupunkts:

	Partneru institūcijas					
	Kopā % no 61	1 % no 8	2 % no 13	3 % no 12	4 % no 12	5 n (%)
Skolotājs veido darba laika mācību līgumus ar kompānijām	33	3	6	3	8	13
Skolotājs piedalās darba vietas instruktora izvēlē	7	-	2	5	-	-
Skolotājs apmāca darba vietas instruktoru	11	-	1	2	1	7
Skolotājs pēta, kādas mācību iespējas piedāvā darba vieta	20	-	2	1	6	11
Skolotājs norunā darba vietas treniņa laiku, ilgumu un mērķus	36	4	7	3	9	13
Skolotājs plāno darba vietas treniņa uzdevumus kopā ar darba vietas instruktoru	15	1	2	4	3	5
Skolotājs plāno studenta orientēšanās periodu kopā ar darba vietas instruktoru	16	1	2	5	3	5
Skolotājs pārliecinās, ka kompānija zina, ka students ir ieradies	18	1	3	3	3	8
Skolotājs pārliecinās, ka students tiek orientēts un apmācīts darba vietas treniņa periodā	21	3	5	5	2	6
Skolotājs novērtē darba vietas periodā paveikto darbu	34	4	8	5	6	11
Skolotājs organizē atsauksmju sesiju par darba vietas treniņa ieviešanu kopā ar studentu un darba vietas instruktoru	33	2	8	6	5	12
Skolotājs nepiedalās	8	2	1	2	2	1

Secinājumi no tabulas: Skolotāji parasti veido līgumus / norunas ar kompānijām un tiek sarunāts laiks, ilgums un mērķi par darba vietas apmācību, ko viņi tālāk novērtē.

Studentu atsauksmes

Vai students ir saņēmis gana daudz atbalstu un konsultēšanu no skolas puses, klātienē:

	Partneru institūcijas					
	Kopā % no 201	1 % no 33	2 % no 24	3 % no 28	4 % no 12	5 % no 97
Nav saņemts pietiekami daudz atbalsts un konsultācijas	24 (11.9)	8	2	3	3	8
Nezin vai nevēlās izpaust info	55 (27.4)	16	8	4	3	23
Esmu saņēmis pietiekami daudz atbalstu un konsultācijas	119 (59.2)	7	14	21	6	65

Vai students ir saņēmis gana daudz atbalstu un konsultēšanu no skolas puses, digitālajās vidēs vai ar digitālajiem rīkiem:

	Partneru institūcijas					
	Kopā % no 201	1 % no 33	2 % no 24	3 % no 28	4 % no 12	5 % no 97
Nav saņemts pietiekami daudz atbalsts un konsultācijas	28 (13.9)	12	4	4	2	6
Nezin vai nevēlās izpaust info	71 (35.3)	12	8	14	4	30
Esmu saņēmis pietiekami daudz atbalstu un konsultācijas	100 (49.8)	9	12	10	6	59

Skolotāju skatupunkts:

Atbalsts tiek sniegts darba vietu instruktoriem	Partneru institūcijas					
	Kopā % no 61	1 % no 8	2 % no 13	3 % no 12	4 % no 12	5 n (%)
Plānojot darba vietas apmācību	20	3	4	3	2	8
Norādot apmācību mērķus	21	2	4	3	5	7
Orientējot studentu par darba vidi, aprīkojumu un drošību	28	2	9	5	7	5
Orientējot studentu darbā, darba sabiedrībā	22	1	9	5	4	3
Dodot apmācību studentiem, kamēr viņi strādā	24	5	5	5	4	5
Dodot atsauksmes par izpildītiem darbiem un par darbu darba sabiedrībā	21	3	4	6	3	5
Novērtējot darba vietas apmācības periodu	32	5	7	4	6	10
Sadarbojoties ar citām profesionālās izglītības iestādēm	16	-	4	2	5	5

Darba vietu vadītāji atzīst, ka skolotāji atbalsta vadītājus pārsvarā studentu ievirzīšanā darba vietā un izvērtējot darba vietas apmācību.

Vai students ir saņēmis pietiekoši daudz atbalstu un konsultācijas saistībā ar praksi no paša skolotāja?

	Partneru institūcijas					
	Kopā % no 201	1 % no 33	2 % no 24	3 % no 28	4 % no 12	5 % no 97
Nav saņemts pietiekami daudz atbalsts un konsultācijas	24 (11.9)	6	3	7	3	5
Nezin vai nevēlās izpaust info	81 (40.3)	17	9	7	2	42
Esmu saņēmis pietiekami daudz atbalstu un konsultācijas	90 (44.8)	9	12	14	6	46

Vai students ir saņēmis pietiekoši daudz atbalstu un konsultācijas saistībā ar praksi no darba vietas vadītāja?

	Partneru institūcijas					
	Kopā % no 201	1 % no 33	2 % no 24	3 % no 28	4 % no 12	5 % no 97
Nav saņemts pietiekami daudz atbalsts un konsultācijas	16 (8.0)	5	1	3	0	6
Nezin vai nevēlās izpaust info	73 (36.3)	19	6	6	3	35
Esmu saņēmis pietiekami daudz atbalstu un konsultācijas	107 (53.2)	8	17	19	9	52

Secinājumi no tabulām: Studenti pārsvarā saka, ka saņēmuši pietiekošu atbalstu, taču ir daudz studentu, kas nevēlās vai nezin kā atbildēt uz šo jautājumu.

Studentu vēlmes

Kā studenti vēlas uzlabot atbalstu un konsultācijas skolā, lai sasniegtu viņu vēlamo stāvokli:

- **Skolotājiem:**
 - Vairāk komunikāciju un konsultācijas, arī sakarā ar pieejamajām darba vietām – atsauksmes par tām;
 - Vairāk iedrošinājumu, ja skolotājs grib parūpēties par studentu.
 - Dzimuma vienlīdzību;
 - Skaidras instrukcijas pirms darba vietu meklējumiem.
- Vairāk darba vietas

Kā studenti vēlas uzlabot digitālās konsultēšanas veidus un iespējas, lai sasniegtu viņu vēlamo stāvokli:

- Vairāk klātienes tikšanās, divatā un mazāk digitālās konsultācijas
- Pielietot tādus rīkus, kā MS Teams, lai parādītu praktiskas lietas un detalizētu informāciju
- Vēlētos lietotājiem draudzīgākas programmas un aplikācijas
- Piešķirt studentiem portatīvos datorus, apmācīt studentus labāk apriķoties ar datoriem un digitālām vidēm

Kā studenti vēlas uzlabot atbalstu darba vietās, lai sasniegtu viņu vēlamo stāvokli:

- **Darba vietu vadītājiem:**
 - Vairāk komunikāciju un atbalstu vispārīgi, vairāk uzticību studentiem, paskaidrot, kas tiek darīts vai ko darīs, dot atsauksmes
- **Skolotājiem:**
 - Piedāvāt vairāk paskaidrojumus pirms darba vietu meklējumiem, apmeklēt studentu viņa prakses vietā biežāk.

Jautājums skolotājiem

Kā sadarbību starp profesionālo izglītību un darba dzīvi vajadzētu uzlabot/attīstīt?

- Vairāk sadarbību:
 - Iesaistot kompānijas plānošanā un mācību programmu ieviešanā;
 - Atbrīvoties no birokrātijas, elastīgumu;
 - Uzaicinot kompānijas dot vieslekcijas, mācības par darba dzīvi;
- Vairāk sadarbību saistībā ar darba vietām
 - Iesaistot kompānijas mērķu noteikšanā, procesos un darba vietu sniegšanā, izrunājot kā atbalstīt studentus, lai viņi sasniegtu izrādītos mērķus
- Kontaktpersonu kompānijā
- Vairāk skolotājus, kam ir bijusi pieredze strādājot kādā kompānijā

Kāda veida materiālus skolotājiem vajadzētu, lai spētu vairāk un tālāk veicināt atbalsta sniegšanas procesus?

- Mācību materiālus
 - Jomai specifiskus materiālus, materiālus par jaunumiem jomā, materiālus, kas ir atbilstoši tavas valsts valodai, digitālos materiāli
- Pedagoģiskos materiāli
 - Darba uzdevumi, atbalsta sniegšanas procesu paraugi, pedagoģiskas vadlīnijas priekš dažādām situācijām, piemēram, Covid, izvērtēšanas formas, izvērtēšanas treniņus
- Manuālis skolotājiem par ar darba vietu piedāvājumiem
- Skolotāju resursus:
 - Laiks, asistenti, treniņi

Kāda veida papildus treniņus tev vajadzētu, lai veicinātu tava atbalsta sniegšanas procesu uzlabošanu?

- Apmācības
 - Darba vietas apmācības skolotājiem, ar ekspertiem ar kuriem sadarboties, dalība semināros un treniņos, ko kompānijas organizē
- Pedagoģiskie treniņi
 - Vispārējā pedagoģiskā kompetence, atbalsta sniegšana, izvērtēšana, kā darboties ar dažāda veida studentiem
- Treniņi skolotāju sadarbībā
- Treniņi komunikāciju prasmēs

Uzņēmumu skatupunkts

Svarīgais WBL ieviešanā

<p>Praktiskums</p> <ul style="list-style-type: none">• Studenti mācās praksē un reālā vidē; var likt lietā teorētiskās zināšanas• Spēja redzēt visu procesu, nevis tikai konkrētus vienkāršus uzdevumus, mācīties kompānijas darbību veidus, pienākumus, dažādu darbinieku amatus, darba ētiku• Veidot profesionālas attiecības• Iespēja mācīties ātri reālās vidē• Spēja redzēt studenta rezultātus, izdarīto, kompānijas reālajām vajadzībām	<p>Iedrošināšana un atbalsta sniegšana</p> <ul style="list-style-type: none">• Iedrošinās studentus• Ierosināt entuziastisku, iedvesmojošu un atvērtu atmosfēru plānojot WBL (mērķi balstoties uz studenta vajadzībām) aktīva studenta vadīšana un vērošana aktivitātēs, mentorings• Atvērta diskusija, draudzīgas attiecības starp instruktoru un studentu• Skaidras apmācības darbam• Uzmanības pievēršana, bez steigas
<p>Atbilstoši uzdevumi un resursi</p> <ul style="list-style-type: none">• Kompānija piedāvā laiku un sola centību• Jēgpilni uzdevumi	<p>Instruktoru un skolotāju loma</p> <ul style="list-style-type: none">• Adekvāta kompetence un zināšanas• Sadarbība ar instruktoru un skolotājiem
<p>Studenta loma</p> <ul style="list-style-type: none">• Atvērta prāts, laba attieksme, motivācija, interese un vēlme mācīties• Iepriekšējas zināšanas• Sociālās prasmes (sarunās ar darbiniekiem)	<p>Prasības</p> <ul style="list-style-type: none">• Prasību saprašana (drošības prasības, regulācijas, sertifikātu vajadzības, vecuma regulācijas)• Sapratne par WBL izmaksām kompānijai

Ko respondenti sagaida no izglītības iestādēm

- **Komunikāciju un sadarbību**
 - Labu sadarbību un komunikāciju
 - Informācijas sniegšanu par studentu kompetenci
 - Viegli sakontaktējams
 - Sadarbību kompānijas vajadzību atbalstīšanā
 - Līdzīgas vajadzības un gaidāmie rezultāti (saprotot ierobežoto darba vietu pieejamību konkrētām jomām, dažāda veida apmācību un treniņa opcijas)
 - Studentu vajadzību organizēšana
 - Dalību administratīvajos pienākumos saistībā ar WBL
- **Mācību kvalitāti**
 - Jaunākos rīkus un teorētisko pieeju
 - Labi apmācītus studentus (vispārējā izglītība, sociālās prasmes, darba dzīves noteikumi)

- Nodrošināt kvalitatīvu apmācību
- **Skolotāju kompetenci**
 - Profesionālo prasmju treniņi
 - Optimizēt darba noslogojumu profesionālajiem skolotājiem
 - Kompetenti un kvalificēti skolotāji

Ko respondenti sagaida no skolotājiem

- **Komunikāciju un sadarbību**
 - Atvērta un aktīva saskarsme
 - Atvērts prāts un sadarbīga attieksme
 - Dalīties ar informāciju ar kompāniju
 - Zināt par kompāniju (vairāk saskarsme kompānijā, izprast metodes, materiālus utt.)
 - Sniegt informāciju par to kas tiek gaidīts no studentiem (kompānija var plānot darba uzdevumus atbilstoši)
 - Jābūt kā tiltam starp kompāniju un studentiem
- **Studentu atbalstīšanu**
 - Atbalstīt studentu mācības un izvērtēšanu
 - Sekot līdzi studentu progresam (apmeklējumi darba vietās)
 - Atbalstīt studentu pozitīvo attieksmi
- **Skolotāju kompetence**
 - Zināšanas par kompāniju
 - Modernizētas zināšanas (piemēram, tehnoloģijas un metodes)
 - Piedāvāt vispārīgu informāciju studentiem
 - Zinības par darba dzīves vajadzībām

Ko respondenti sagaida no studentiem

- **Motivāciju un attieksmi**
 - Studentam jāvēlas mācīties un ir noskaņoti/koncentrējas mācībām
 - Atvērts prāts un aktīva attieksme
 - Students vēlas pilnveidot sevi un ir gatavi strādāt
- **Iepriekšējas zināšanas**
 - Vispārīgas prasmes un zināšanas
- **Sekot darba dzīvei un kompānijas vadlīnijām**
 - Ir atbildīgs un piekrīt darba dzīves noteikumiem
 - Ierodas darbā laicīgi un seko grafikiem
 - Seko drošības instrukcijām
 - Jāuzņemas izpildīt uzdotos uzdevumus